

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination
March/April-2023 [OLD COURSE]
SANSKRIT: P10 VAIDIK SAHITYA(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન. ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે મંત્રોને અનુવાદ સાથે સમજાવો. (૦૮)
 Q-1 (A) translate with explain any two of the following: (08)
- 1) અગ્નિઃ પૂર્વેભિઃકૃષિભિરિન્દ્યો નૂતનૈરુત ।
સ દેવાવ એહ વક્ષતિ ॥
 - 2) યઃ પૃથિવીમ્ વ્યથમાનામદહદ્ યઃ પ્રવૃત્તાન પ્રકુપિતાઃ અરમ્ણાત ।
યો અન્તરિક્ષં વિયમે વરીયો યો દ્યામસ્તમ્નાત્ સ જનાન્સ ઇન્દ્રઃ ॥
 - 3) અક્ષેર્મા દીવ્યઃ કૃષિમિત્ કૃષસ્વ વિતે રમસ્ય બહુ મન્યમાનઃ ।
તત્ર ગાવઃ કિતવ તત્ર જાયા તન્મે વિચષ્ટે સવિતાયમર્યઃ ॥
 - 4) નાહ વેદ ભ્રાતૃત્વં નો સ્વસૃત્વમિન્દ્રો વિદુરઙ્ગીરસસ્વ ઘોરાઃ ।
ગોકામા મે અચ્છદયન્યદાયમપાત ઇત પણયો વરીયઃ ॥
- પ્રશ્ન. ૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે મંત્રોને અનુવાદ સાથે સમજાવો. (૦૬)
 Q-1 (B) translate with explain any two of the following: (06)
- 1) ઐં કેનેષિતં પતતિ પ્રેષિતં મનઃ, કેન પ્રાણઃ પ્રથમઃ પ્રૈતિ યુક્તઃ ।
કનેષિતાં વાચમિમાં વદન્તિ, ચક્ષુઃ શ્રોત્રં ક ૩ દેવો યુનક્તિ ॥
 - 2) નાહં મન્યે સુવેદેતિ નો ન વેદેતિ વેદ ચ ।
યો નસ્તદ્વેદ તદ્વેદ ના ન વેદેતિ વેદ ચ ॥
 - 3) સ તસ્મિનૈવાકાશે સ્ત્રિયામાજગામ બહુશોભમાનામુમામં હૈમવતીમ્ ।
તાં હોવાચ – કિમેતદ્ યક્ષમિતિ ॥
 - 4) યો વા એતામેવં વેદાપહત્ય પાપ્માનમનન્તે ।
સ્વર્ગે લોકે જ્યેયે પ્રતિતિષ્ઠતિ પ્રતિતિષ્ઠતિ ॥
- પ્રશ્ન. ૨ પુરુષસૂક્તમ્ પર સવિસ્તાર નોંધ લખો. (૧૪)
 Q-2 Write in detail note on પુરુષસૂક્તમ્ (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૨ 'વિશ્વામિત્ર-નદી સંવાદ સૂક્તમ્' પર સવિસ્તાર નોંધ લખો.
 Q-2 Write in detail note on 'વિશ્વામિત્ર-નદી સંવાદ સૂક્તમ્'
- પ્રશ્ન. ૩ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Q-3 Write short note on any two of the following. (14)
- 1) કેનોપનિષદઃ શાન્તિપાઠઃ ।
 - 2) કેનોપનિષદ – શીર્ષકમ્ ।
 - 3) યક્ષોપાખ્યાન ।
 - 4) કેનોપનિષદમાં તત્ત્વજ્ઞાન
- પ્રશ્ન. ૪ ત્રિષ્ટુપ્ અને જગતી છંદનાં વક્ષણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
 Q-4 Explain ત્રિષ્ટુપ્ and જગતી metres with its features and examples. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન. ૪ મુખ્ય વૈદિક સંધિઓ સમજાવો.
 Q-4 Explain main વૈદિક-સન્ધયઃ ।
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Q-5 Write short notes on any two of the following. (14)
- 1) વૈદિકનામરુપવિશેષતાઃ ।
 - 2) હેત્વર્થકૃદન્તઃ ।
 - 3) સમ્બન્ધક ભૂતકૃદન્તઃ ।
 - 4) લેટ્ લકારઃ ।